

Magiczny trójkąt Gdańska. Lasy, handel drewnem i rynki międzynarodowe (1870-1939)

POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU

Położenie geograficzne Gdańska na południowym brzegu Morza Bałtyckiego, u ujścia Wisły, mieszanina różnych zawodów (kupcy, przedsiębiorcy, firmy ubezpieczeniowe, przedsiębiorstwa żeglugowe, itp.), obecność przedsiębiorców różnych narodowości, religii i języków (niemiecki, polski, angielski), posiadających biznesowe i osobiste kontakty z partnerami zagranicznymi w Europie Zachodniej, historycznie zapewniły miastu i portowi ogromne znaczenie. We wczesnym okresie nowożytnym, port gdański będący symbolicznym i skutecznym miejscem handlu towarami pochodzącymi z Pomorza i innych regionów Polski, odgrywał ważną rolę w międzynarodowym handlu drewnem. Wielka Brytania była największym konsumentem drewna od wieków, a szereg krajów wokół Morza Bałtyckiego (dzisiejsze kraje skandynawskie, Polska i Rosja) zawsze były największymi jego dostawcami. Jednak, podczas gdy rola krajów nordyckich została już całkiem dobrze zbadana, znaczenie Polski i jej zasobów leśnych, szczególnie w okresie 1870-1939, kiedy drewno stało się częścią procesu industrializacji w zaawansowanych gospodarkach, jak również w krajach peryferyjnych, zostało całkowicie pominięte w literaturze dotyczącej międzynarodowego handlu drewnem. Podstawowym celem badawczym tego projektu jest określenie złożonych relacji istniejących między administracją lasów w regionie pomorskim, kupcami drewna w powiązaniu z organizacją eksportu drewna na rynki międzynarodowe.

Projekt badawczy zostanie zrealizowany przy wykorzystaniu różnych zasobów archiwalnych zaczynając od archiwów polskich, przede wszystkim tych w Gdańskim Archiwum Państwowym, ale także zasobów z archiwów brytyjskich (w związku z rolą tego rynku), szwajcarskich, szwedzkich, a fińskich, zarówno publicznych jak i przedsiębiorstw (w związku z umowami międzynarodowymi - a dokładniej z organizacją karteli - wśród kupców drewna).

Badanie to wzbogaci naszą wiedzę o roli polskich firm w długoterminowym rozwoju gospodarczym północnych regionów Polski, związanych z handlem drewnem. Będzie to również ważny element dla dziedzictwa gospodarczego, społecznego i kulturalnego jednej z najbardziej charakterystycznych działalności na tym obszarze, o czym świadczy długoterminowe zaangażowanie podmiotów prywatnych i publicznych Pomorza w racjonalną gospodarkę drewnem, jednym z najbardziej istotnych zasobów naturalnych kraju. Dzisiaj, w związku z tym, że polityki środowiskowe wywierają istotny wpływ na wiele aspektów procesu decyzyjnego, znajomość dynamiki historycznej w tym sektorze jest bardzo ważna. Budowanie mostów z przeszłością pozwala lepiej zrozumieć teraźniejszość i nakreślić przynajmniej część przyszłości.